

ಅನುಭವದ ಪರ್ವತ : ಹಿಲಿಯ ರೈತ ಮಹಿಳೆ

ಬಸವರಾಜ ಶಿ. ಏಣಗಿ, ಹಾಗೂ ಕೆ.ಪಿ. ಗುಂಡಣ್ಣವರ

ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ - ೫೮೭ ೧೦೧

(☎: ೯೪೮೦೭೨೪೮೫೧)

ಮಿಂಚಂಚೆ: bsyenagi@yahoo.co.in)

ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆದು ಲಾಭ ಗಳಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಳ್ಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ ಛಲಗಾರ್ತಿ ದಿಟ್ಟ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರ ಯಶೋಗಾಥೆ ಇದು. ವಯಸ್ಸು ೮೦ ಆದರೂ ಇವರ ಉತ್ಸಾಹ ಕುಗ್ಗಿಲ್ಲ. ಕೆವಲ ೩ ಎಕರೆ ೮ ಗುಂಟೆ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಏನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧನೆ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವಂತದ್ದು ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾರ್ವತಮ್ಮಾ ಬ್ಯಾಹಟ್ಟಿಯವರು ಜಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಎದೆಗುಂದದೇ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ನಂಜ, ಬದುಕಿ, ತನ್ನ ತುಂಬು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿಸಿದ ಇವರು ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಲ್ಲ.....

ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೈತ ಸಮುದಾಯ ಹಲವಾರು ಕಷ್ಟ ಕೋಟಲೆಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟು ಬದುಕೇ ಸಾಕೆಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಪಾಟಲುಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಕ್ಕಲುತನವನ್ನು ನಂಬಿ ಬದುಕಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಬಾಳು ಹಸನಾಗಿಸಬಲ್ಲದು, ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದೆಂದು ತೋರಿಸಿರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ೭ ದಶಕಗಳಿಂದ ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ನಿರತ ೮೦ ರ ಅನುಭವಿ ಕೃಷಿ ಮಹಿಳೆ ಧಾರವಾಡ ತಾಲೂಕಿನ ಕಮಲಾಪುರದ ಹೊಗಾರ ಓಣಿಯ ನಿವಾಸಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾರ್ವತಮ್ಮಾ ಬ್ಯಾಹಟ್ಟಿ ಉರ್ಫ ಗರಗದ ಪಾರ್ವತಮ್ಮಾ ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ, ಈಗಿನ ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಭವ್ಯ ಕಟ್ಟಡದ ಹಿಂದಿನ ಅಂದರೆ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨ ಕಿ.ಮೀ. ಆಂತರದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ-ಯಾದವಾಡ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ನಗರದಿಂದ ೫ ಕಿ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಇವರ ಹೊಲ ಇದೆ. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಂದೆಯಿಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಗಂಡನ ಮನೆಯಿಂದ ತಂದೆಯ

ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಗಂಡು ಮಗನ ಸಮಾನವಾಗಿ ದುಡಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಇಂದಿಗೂ ೮೦ ರ ಇಳಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮಾನಸಿಕ ಧೃಡತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಇಂದಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆ ನೋಡಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಗಾವುದ ದೂರವಿದ್ದರೂ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು "ಐದು ಇಪ್ಪತ್ತು" ಮತ್ತು ೮೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು "ನಾಲ್ಕು ಇಪ್ಪತ್ತು" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿಕ ಹಾಗೂ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾರ್ವತಮ್ಮಾ ಇವರ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದು ಉತ್ತಮ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಏರು ಪೇರುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಎಂದೂ ಆತ್ಮ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಮತ್ತು ಚೊಕ್ಕವಾದ ೩ ಎಕರೆ ೮ ಗುಂಟೆ ಹೊಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇವರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ(ಏಕೈಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ೨ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಎರಡು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು) ಇದೇ ಜಮೀನಿನ ಆದಾಯದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ, ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಸೆರಗು ಎಂದೆ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಧಾರವಾಡದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಕೃಷಿ (ಒಣ ಬೇಸಾಯದ ಒಕ್ಕಲುತನ) ಮಾಡುತ್ತಾ!

ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಂಬಿ.....

ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲ ವರ್ಷ ೩ ಎಮ್ಮೆಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ೨ ಎಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ೧ ಆಕಳು ಅಥವಾ ೧ ಎಚ್.ಎಫ್ ತಳಿಯ ಅಕಳನ್ನು ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮ ಮಳೆಯಾದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದನಕರುಗಳು, ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿತ (ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ) ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ತತ್ವ. ಹೈನು ದನಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಮನೆಯ ನಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಕಾದರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಲ ಮಾತ್ರ ಬರುವ ಬೆಳೆಗಳ ಆದಾಯ ಕುಟುಂಬದ ವಿಶೇಷ ಖರ್ಚುಗಳಾದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮದುವೆ, ಮನೆ ರಿಪೇರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವುದು ಎನ್ನುವಾಗ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಸಮಗ್ರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಜೊತೆಗೆ ೧ ಆಧವಾ ೨ ಹೈನು ದನಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ೫-೬ ಸದಸ್ಯರ ಕುಟುಂಬ ಧಾರವಾಡದಂತಹ ಭರವಸೆದಾಯಕ ಮಳೆಯಾಗುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆರ್ಥಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜೀವನ ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂಬುದು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಬಯಲುಸೀಮೆಯ ಅಂದರೆ ಒಣ ಪ್ರದೇಶದ ೧೬ ಎಕರೆಗೆ (ನಾಲ್ಕು ಕೂರಿಗೆ) ಧಾರವಾಡದ ೪ ಎಕರೆ (ಒಂದು ಕೂರಿಗೆ) ಸಮಾನ, ಇದೇ ಲೆಕ್ಕದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಸಂಬಂಧಗಳು (ವರನ ಉಡುಗೊರೆ) ಜರುಗುತ್ತವೆ ಅಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿರಂತರ ಹಾಲು ನೀಡುವಂತೆ(ವರ್ಷವಿಡಿ) ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಜಾತಿಯ ಎರಡು ಎಮ್ಮೆಗಳಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೩ ರಿಂದ ೪ ಲೀಟರು ಹಾಲು ಮಾರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವಾರಕ್ಕೆ ೧ ಕಿ. ಗ್ರಾಂ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು (ಮನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ನಂತರ) ಎಂದು ಕಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಳೆ ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ

"ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆರಂಭದ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಅಂತಿಮ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (೧೯೪೫ ರಿಂದ ೧೯೫೫ ರ ಅವಧಿ) ಧಾರವಾಡದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲೂ

ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಆಕಾಶದೇತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಜೋಳವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜೋಳದ ಹೊಲವು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬೆಳೆ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ. ನಂತರದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ೧೯೭೦ ರಿಂದ ೧೯೯೦ ರವರೆಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಬೆಳೆಯು ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಆರ್ಥಿಕ ಅರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸದೃಢತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರೆಂದರೆ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿತು. ಈ ಬೆಳೆಯ ಲಾಭದಿಂದ ಬಹುತೇಕ ಕೃಷಿಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಬಂದವು. ಈ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಯ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಶೇಂಗಾ ಮತ್ತು ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಹಿಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ, ಕಡಲೆ, ಹಿಂಗಾರು ಜೋಳ ಮತ್ತು ಕುಸುಬೆ ಬೆಳೆಗಳು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಕೊಂಡವು. ಆದರೆ ಈಗ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ವಾತಾವರಣದ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಬೆಳೆ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಉದಾಹರಣೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತಮ್ಮ.

ಕೃಷಿ-ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ

ತನ್ನ ಜಮೀನಿನ ಸುಮಾರು ೨೦ ಗುಂಟೆಯಲ್ಲಿ ೧೦ ಮಾವು (ಅಲ್ಪಾನೋ ತಳಿ) ಮತ್ತು ೧೦ ಚಿಕ್ಕ ಹಣ್ಣಿನ (ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಬಾಲ್ ತಳಿ) ಗಿಡಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ (೨೦೦೬ ರಲ್ಲಿ) ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ, ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಸುಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳು ಇನ್ನೇನು ಫಲ ನೀಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ. ಇದರ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಇದು ಮಳೆಯು ಶ್ರೀತದಲ್ಲಿ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳ(ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ) ಮಧ್ಯ ಎರಡು ನುಗ್ಗೆ (ಪಿಕೆಎಮ್-೧ ತಳಿ)

ಗಿಡಗಳ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು (ಒಟ್ಟು ೩೨ ಗಿಡಗಳು) ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ ೧೫೦೦, ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷ ರೂ. ೨೪೦೦, ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ರೂ. ೩೫೦೦ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರೂ. ೪೫೦೦ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವನ್ನು ೩೨

ನುಗ್ಗಿ ಗಿಡಗಳಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಈಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ತೆಗೆಸಿದ್ದಾರೆ. ನುಗ್ಗೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಎರಡು ಹಣ್ಣಿನ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ ಸೋಯಾ ಅವರೆ - ಕಡಲೆ, ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷ ಗೋವಿನ ಜೋಳ-ಕಡಲೆ, ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ಶೇಂಗಾ-ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆದು ನಿವ್ವಳ ಸಮಾರು ೧೬ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿಂದ ಸೋಯಾ ಅವರೆ : ೩ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ ೨ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್, ಗೋವಿನ ಜೋಳ : ೯ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ ೨.೫ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್, ಶೇಂಗಾ : ೬ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ ೧.೫ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿ : ೪.೦ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಹತ್ತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ರೂ. ೫೫೦೦ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ಆಂಶಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಬಹುದು ೧. ಬೆಳೆ ವೈವಿಧ್ಯ ೨. ಬೆಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ೩. ಆರ್ಥಿಕವಾದ ಇಳುವರಿಯ ಮಟ್ಟ. ಅವರದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಕೃಷಿ.

ಎರೆಹುಳು ಕೃಷಿ

ಹೈನು ದನಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ದೊರೆಯುವ ಸೂಮಾರು ೬ ಚಕ್ಕಡಿ ಗಾಡಿಯಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸರದಿಯಂತೆ ಪ್ರತಿ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ೩ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಮಾನ ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೧.೫ ಎಕರೆಗೆ. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ೧೦ ಅಡಿ ಉದ್ದ ೩ ಅಡಿ ಅಗಲ ಮತ್ತು ೩ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಎರಡು (ಸಿಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮಾದರಿ) ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸುಮಾರು ೧ ರಿಂದ ೧.೫ ಟನ್ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಕಳೆ ಕಸ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ಉಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೩ ಕೊಯ್ಲಿನಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಳಿದುಳಿದ ಗೊಬರವನ್ನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಖರ್ಚು- ಆದಾಯ

ಕಳೆದ ವರ್ಷ, ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಶೇಂಗಾ(ಜಿಪಿಬಿಡಿ-೪ ತಳಿ) ಹಾಗೂ ಸೋಯಾ ಅವರೆ (ಜೆಎಸ್-೩೩೫ ತಳಿ) ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಜೋಳ(ಎಮ್-೩೫-೧ ತಳಿ) ಹಾಗೂ ಕಡಲೆಯ(ಜಿಜಿ-೧೧ ತಳಿ)ನ್ನು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಅಂದಾಜು ೩೦,೦೦೦

ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ರೂ. ೯೦,೦೦೦ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. (ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ : ರೂ. ೬೦೦೦೦). ಈ ಆದಾಯವು ಮನೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಹೊಲದ ಬದುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಪಲ್ಯ (ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡ, ಬದನೆ, ಸವತೆಕಾಯಿ, ಕೋತಂಬರಿ, ಮೆಂತೆ, ಹುಂಚಿಕ್ಕಾ, ವಟಾಣಿ) ಬೆಳೆದು ಮನೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದನ್ನು ಧಾರವಾಡ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೇಪನ

ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾರ್ವತಮ್ಮ, ಅವರ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಗಂಡು ಮೊಮ್ಮಗನು ಬೇಸಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ ಪದವಿ ಪಡೆದು ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರಿಂದ ತನ್ನ ಹಳೆಯ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೇಪನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳುವ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಹೊಸದನ್ನು ಕಲಿತು ಅಳವಡಿಸುವ ಆಸೆ ಇದೆ. ಹಿಂಗಾರು ಜೋಳಕ್ಕೆ ಕಾಡಿಗೆ ರೋಗ ಬರಬಾರದೆಂದು ಗಂಧಕದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಮೊಮ್ಮಗನ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಜೈವಿಕ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ನಾಶಕದಿಂದ ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶೇಂಗಾ, ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಹಾಗೂ ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ರೈಜೋಬಿಯಂ, ಜೋಳ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಜೋಸ್ಪಿರಲಂ ಜೈವಿಕ ಅಣುಜೀವಿ ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ಬೀಜೋಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸುಧಾರಿತ ತಳಿಗಳ ಬೀಜ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಜೆಎಲ್-೨೪ ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಈಗ ಧಾರವಾಡದ ಎತ್ತಿನಗುಡ್ಡ ಕಾಲೇಜಿನ ೪ ನಂಬರ (ಜಿಪಿಬಿಡಿ-೪) ತಳಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಲದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಮಾರುವ ಮುಂಚೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೀಜ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

೮೦ ರ ಹರೆಯದಲ್ಲಿಯೂ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹ ಕುಂದದೇ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾರ್ವತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಹಟ್ಟಿ ಇತರರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
